

Referat af møde i UFPP – arbejdsgruppe for kartofler, den 26. april 2019

Mødet blev afholdt i Fødevarestyrelsens laboratorium i Ringsted

Til stede

Fra Erhvervet: Carl Heiselberg (CH), Lars Bødker (LB), Preben Kloster (PK), Kim Madsen (KM), Jeppe Jørgensen (JJ), Søren O. Jørgensen (SOJ), Christian Feder (CF) og Søren Thorndal Jørgensen (STJ)
Fra LBST: Kristine Riskær (KRRRI) Og Thomas Hundebøl Thomsen (THT) (referent)
Fra FVST: Ednar Wulff (EW)
Afbud: Tine V. Jørgensen og Anne Christine Helms

Dagsorden

Repræsentant fra erhvervet bad om yderligere to punkter til dagsorden.

1.a Mærkning af bejdsemidler.

1.b Regler for eksport læggekartofler til Armenien.

1. KRRRI Velkomst

KRRRI bød velkommen og rettede en tak til Fødevarestyrelsens laboratorium for at stille lokale til rådighed og give en rundvisning efter mødet. Hun oplyste at hun måtte forlade mødet kl. 12:30, men forventede at mødet kunne afsluttes forinden.

1.a Mærkning af bejdsemidler

Erhvervet oplyste at Miljøstyrelsen har stillet krav om mærkning af emballage med kemisk behandlede læggekartofler. Mærkning med kemisk behandling på plantepasset blev af Miljøstyrelsen ikke anset for en korrekt mærkning. Der er aftalt et møde mellem erhvervet og Miljøstyrelsen den 8. maj 2019. Det blev foreslået at mærke med et supplerende faremærke idet direkte påtrykning på emballagen ikke vurderes at være en mulighed i stil med mærkning af såsæd.

1.b. Regler for eksport af læggekartofler til Armenien

Erhvervet udtrykte undring over at Styrelsens hjemmeside ikke indeholdt eksportregler for Armenien. Det er eksportørens ansvar at holde sig orienterede i reglerne for eksport af læggekartofler til de enkelte lande. Styrelsen opdaterer eksportreglerne for de lande, som der sædvanligvis eksporteres til, men fører ikke en komplet liste over alle lande. Eksportører bedes i god tid rette henvendelse til Styrelsen inden eksport til lande som ikke er med på hjemmesiden, samt ved specifikke spørgsmål.

2. Orientering fra Landbrugsstyrelsen

a) Fremtidig kontrol – ny Plantesundhedslov.

KRRRI orienterede om at arbejdet med reglerne i den nye Plantesundhedslov endnu ikke er afsluttet, hvorfor der ikke kan meldes ud med krav på alle punkter. Ændringer ved avl af læggekartofler er bl.a.:

Nogle af de nuværende kvalitetsskadedørere, virus og sortben bliver fremover kategoriseret som regulerede ikke karantæneskadedørere (RNQP).

Derudover reguleres overvågning og eventuelt fund af karantæneskadedørere af forordningen. Ifølge kontrolforordningen skal et eventuelt nyt syn, der skyldes manglende overholdelse af

forordningen betales af avleren.

Fremover skal læggekartoffelavlere og sorterevirksomheder have medarbejdere med visse definerede kompetencer.

Ved flytning af avlen af læggekartofler til en sorterevirksomhed, som ikke er avlers egen skal partiet ledsages af et plantepas, men ikke af et certificeringsmærke.

Et bilag eftersendes.

Erhvervet foreslog at uddannelse af medarbejdere gennemføres af Seges.

Endvidere blev foreslået info via Danske Kartofflers blad, og gerne er Vingstedmøde for læggekartoffelavlere allerede midt sommer med de nye krav til plantepas, kompetence mv. LB tilbød at koordinere.

Erhverv havde ønsker om en sen ikrafttrædelse af Plantepas og gerne efter 14. december 2019, hvis muligt med en overgangsordning af hensyn til eksporten.

Eventuelle overgangsregler i en indfasningsperiode meldes tilbage fra LBST.

b) Brexit

KRRI orienterede kort om udsættelsen af Brexit til 1. juli eller 30. oktober.

Der sælges større mængder kartoffelmel, pulver og fleks til England og reglerne foreligger ikke endnu, men ventes at omfatte eventuel told.

Erhvervet vil købe miniknolde i England/Scotland i den udstrækning, som er muligt og nødvendigt.

Udførelse af sygdomstest hos SASA ved optagelse i kerneplantesamlingen forventes fortsat at kunne foregå.

c) Overvågning af konsumavlen.

THT orienterede fra overvågningen af konsumavlen at der ikke blev fundet brok eller andre karantæneskadegørere. Der udtages jordprøver i 1/2 procent af konsumavlen. Opgørelsen var desværre ikke fuldstændig til mødet. Antal af fund og areal er *G. rostochiensis* i 4 marker (12,6 ha) og 2 marker med *G. pallida* (7,1 ha).

Overvågning vil i 2019 have samme omfang. I et pilotprojekt i forbindelse overvågning for smitte med brok i 20 marker vil der blive inddraget droner før opgravning af knolde i en del af marken.

3. Opfølgning fra sidst

a) Ny bekendtgørelse om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder

Efter en kort høring blev avlere af læggekartofler imødekommet med mulighed for at vælge en treårig bekæmpelse med resistente sorter. Første offentliggjorte udgave af bekendtgørelsen var desværre den oprindelige bekendtgørelse, hvilket er meget beklageligt. Den nye er offentliggjort på rette vis nu.

Bekendtgørelsen vil blive fulgt af en vejledning med en mere udførlig beskrivelse af bekæmpelsesmuligheder.

b) Jordprøver, figur med fremdrift (herunder areal taget med ATV).

SOJ oplyste, at sen anmeldelse af marker bl.a. er begrundet i, at der skal ske en afklaring af mulighed for at skaffe læggemateriale.

PK spurgte til mulighed for at anmelde marker allerede efter 2 friår. Det er ikke muligt i forhold til, at anmeldelsen er en godkendelse af marken til avl af læggekartofler i den forestående sæson.

c) Fund af ring- og brunbakteriose i EU, notifikationer.

Der blev udtrykt undring over, at Polen ikke indgår i listen og LBST blev opfordret til at spørge ind hertil ved et kommende møde i EU.

Udvalget ønsker fortsat et bilag med notifikationer.

d) Partianmeldelser og grundlag for forædlerafgift.

Vejledning bør suppleres af LimoLabels. PK nævnte, at der f.eks. skal trykkes send på mail. Hvis anmeldelsen ikke går igennem popper en boks ja/nej op, som også skal klikkes ja før mail sendes.

e) Avlskontrolrapport med oprindelse.

Bestilt fra sæsonen 2019. Der foretages ikke ændring af 2018. SOJ var utilfreds med styrelsens håndtering af sagen. KRRRI beklagede, men der havde været IT-udfordringer og begrænsede ressourcer. Oprindelsesangivelse på avlskontrolrapporter er en ekstraordinær service, der p.t. ikke er hjemmel til at få dækket styrelsens omkostninger ved.

f) Nødplan for prøvetagning af knoldprøver.

Ingen bemærkninger

g) Versionsnummer på eksportbetingelser.

Erhvervet havde ønsker om gennemsyn af eksportregler og tillægserklæringer til en lille eksport-gruppe (f.eks. SOJ og KM).

LBST overvejer dette og hvordan det kan praktiseres.

4. Til diskussion

a) Pilotprojekt med udtagning af knolde i marken efter høst til virus og bakterietest. (Mindske fysisk belastning ved udtagning af knolde i kammen før høst samt minimere prøver udtaget på lager.)

Erhvervet havde forståelse for den hårde fysiske belastning ved prøvetagning i marken, og vil melde tilbage med ideer og indtryk af, hvordan det foregår i øvrige EU lande.

Udtagning i marken efter optagning vil i sorter, hvor knoldene ikke slipper toppen eller afmodner ujævnt medføre at knolde fra grønne toppe kommer til at udgøre en større andel af prøven.

Laboratoriet har krav til mindstestørrelse af knolde, men vil måske undlade at flytte propningsudstyret i forbindelse med flytning af opgaven til Ringsted.

Til den kommende avl vil styrelsen lave pilot forsøg med, hvordan prøvetagningen kan gøres mindre fysisk belastende.

b) Erklæring om GMO-fri læggekartofler. Miljø og Biodiversitet vil opkræve gebyr for at udstede specifikke erklæringer. Den generelle erklæring om at DK er GMO-fri ligger på hjemmesiden. Libyen, Saudi Arabien og Syrien er lande, der efterspørger denne information. LBST uddelte standard bilag vedrørende dansk avl på engelsk.

CF afklarer hos KMC om denne afgrænsning til dansk avl giver problem Tidligere har der stået EU avl. Efterfølgende har CF oplyst, at de køber, sjældent, mængde i Tyskland/Holland til Pulverfabrikken og det er derfor rart at der i certifikatet står EU.

Bilaget lægges på LBST hjemmeside.

5. Orientering/input fra Erhvervet

a) Status på SMART digitalt projekt om kartofler v/Lars Bødker

KRRRI orienterede om møde i projekt med deltagelse af DK, UK og F med fagre ny teknik i Silicon valley vedrørende Blockchain, kunstig intelligens mv. Projektet ligger i regi af World Economic Forum, Center of the 4. Industrial Revolution, og den danske deltager er Anders Raahauge. De efterlyser emner til udvikle af landbrugsteknologi, kartofler f.eks. drone til at udtage kartoffelprøve.

LB orienterede fra projekt med SMART Regulering, at i denne sæson indgår test af virus Y og blr. i 4 marker med opfølgende kontrol fra Seges og LBST. De valgte marker er forsøgsmark med virusmittede planter hos AKV og 3 brugsmarker med egen opformering.

6. Orientering fra Fødevarerstyrelsens Plantesundhedslaboratorium

a) Ny sektionsleder og medarbejder på plantedagnostisk område.
Ole Søggård Lund tiltræder som afdelingsleder fra 1. maj og afløser Niels Ellermann.
Regin Rønn, biolog får ansvar for entomologi og nematologi, mens Ednar har ansvar for virologi, bakteriologi og mykologi.

Kartoffelpropper fortsætter i Århus i denne sæson indtil 1. december 2019.

Fødevarerstyrelsens laboratorium er udpeget til officiel reference laboratorium for DK. Dette fremgår af FVST.dk

7. Eventuelt

a) Navngivning af sorter ved ændring af nummersort til navn
THT orienterede om ændring af navn på nummersorter før anmeldelse af nyt marksyn og efterlyste oplysning fra erhvervet ved navngivning af udenlandske sorter som ikke offentliggøres i sortsmeddelelser fra Tystofte Fonden.

b) Forsegling af pakningsenheder

Der var enighed om ensartet forsegling af pakningsenheder (storsække og større pakningsenheder) med strips gennem plantepasset og pakningsenheden således, at den skal brydes af modtageren uden at kunne genbruges.

Nyt møde

THT foreslog okt-nov i Kolding, Augustenborg eller Seges.

Erhvervet ønskede næste møde fremrykket til før afsætningen af læggekartofler gik i gang.
Aftalt til torsdag den 19. september 2019 kl.9:30 hos Danespo, Give.

Mødet sluttede kl. 14 hvorefter Ednar viste rundt i laboratoriet, bl.a. udvaskning og analyse af jordprøver.

Opfølgning fra styrelsen:

- Bilag vedrørende fremtidig kontrol i ny kontrolforordning
- Eventuelle overgangsregler for plantepas
- Nedsættelse af eksport-gruppe for kartofler

Opfølgning fra erhvervet:

- Prøvetagning af knolde til virus- og bakterieundersøgelser i andre lande
- Eventuel Vingsted møde om ny plantesundheds forordning.
- Projektideer til World Economic forum, Center of the 4. Industrial Revolution